

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Брюксел, 12.6.2014 г.
COM(2014) 359 final

ANNEXES 1 to 2

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

предложение на Комисията за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията на Съюза в рамките на Съвета за сътрудничество, създаден със Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на препоръка относно изпълнението на Програмата за асоцииране ЕС—Молдова

ПРИЛОЖЕНИЯ

към

предложение на Комисията за

РЕШЕНИЕ НА СЪВЕТА

относно позицията на Съюза в рамките на Съвета за сътрудничество, създаден със Споразумението за партньорство и сътрудничество между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна, по отношение на приемането на препоръка относно изпълнението на Програмата за асоцииране ЕС—Молдова

ПРИЛОЖЕНИЕ 1

Проект на

ПРЕПОРЪКА

относно изпълнението на Програмата за асоцииране ЕС—Молдова

СЪВЕТЪТ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО ЕС—МОЛДОВА,

като взе предвид Споразумението за партньорство и сътрудничество ЕС—Молдова, с което бе установено партньорство между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна (наричано по-долу „Споразумението“), и по-специално, член 82 от него,

като има предвид, че:

Съгласно член 82 от Споразумението бе създаден Съвет за сътрудничество, който да следи изпълнението на споразумението и който може да отправя необходими препоръки със съгласието на двете страни.

Страните по Споразумението постигнаха съгласие по текста на Програмата за асоцииране, която има за цел да подготви и улесни прилагането на бъдещото Споразумение за асоцииране, като създаде практическа рамка, с помощта на която да бъдат постигнати първостепенните цели за политическо асоцииране и икономическа интеграция.

Програмата за асоцииране има двойна цел: определяне на конкретни стъпки, с които да се гарантира, че страните изпълняват своите задължения по Споразумението за асоцииране, и осигуряване на по-широка рамка за по-нататъшно укрепване на отношенията ЕС—Молдова, и по-специално улесняване на задълбочаването на икономическата интеграция и политическото сътрудничество, в съответствие с общите цели на Споразумението за асоцииране,

ПРИЕ НАСТОЯЩАТА ПРЕПОРЪКА:

Член единствен

Съветът за сътрудничество препоръчва страните да изпълняват Програмата за асоцииране ЕС—Молдова, представена в приложение, доколкото това изпълнение е насочено към постигане на целите на Споразумението за асоцииране ЕС—Молдова, с което се установява асоцииране между Европейската общност и нейните държави членки, от една страна, и Република Молдова, от друга страна.

Съставено в [...] на [...] година.

За Съвета за сътрудничество

Председател

ПРИЛОЖЕНИЕ 2

Програма за асоцииране между Европейския съюз и Република Молдова

Европейският съюз и Република Молдова („страните“) признават, че контекстът на техните отношения значително се промени в положителна посока, след като те станаха страни по Източното партньорство. Страните започнаха преговори по Споразумение за асоцииране през 2010 г., а през 2012 г. започнаха преговори относно задълбочена и всеобхватна зона за свободна търговия, която да представлява неразделна част от това споразумение. Те също така изготвиха и дадоха ход на план за действие за либерализиране на визовия режим, чието успешно изпълнение е основен елемент в подкрепа на политическото асоцииране и икономическата интеграция на Република Молдова с Европейския съюз. Това съществено засилване на мобилността и междуличностните контакти бе предвидено в Споразумението за асоцииране.

Преговорите по Споразумението за асоцииране приключиха на 25 юни 2013 г., като споразумението беше парафирано на 29 ноември 2013 г. Преди споразумението да влезе в сила в своята цялост трябва да бъдат въведени мерки, чрез които да се гарантира, че страните могат да се възползват в пълна степен от преимуществата, които то предоставя; частичното временно прилагане на споразумението е първата от тези мерки. Целта на Програмата за асоцииране е да подготви и улесни прилагането на Споразумението за асоцииране чрез създаване на практическа рамка, посредством която да могат да бъдат постигнати първостепенните цели за политическо асоцииране и икономическа интеграция. Програмата заменя плана за действие ЕС—Молдова в рамките на европейската политика за съседство.

В Програмата за асоцииране се определя списък с приоритети за съвместна работа в периода 2014—2016 г. въз основа на структурата на Споразумението за асоцииране.

Фактът, че Програмата за асоцииране е съсредоточена върху ограничен брой приоритети, не засяга обхвата на или мандата за диалога, осъществяван понастоящем съгласно Споразумението за партньорство и сътрудничество, други приложими споразумения или многостранната основа на Източното партньорство. Не се засяга също така и изпълнението на ангажиментите, поети по Споразумението за асоцииране, след като то влезе в сила или започне временното му прилагане.

1. Принципи, инструменти и ресурси за изпълнение на Програмата за асоцииране

Изпълнението на Програмата за асоцииране ще се ръководи от следните общи принципи:

Действията, предприети като част от Програмата за асоцииране, следва да се изпълняват в духа на общите цели за политическо асоцииране и икономическа интеграция;

Приоритетите на Програмата за асоцииране отразяват отговорността на ЕС и Република Молдова за цялостно прилагане на разпоредбите на Споразумението за асоцииране след влизането му в сила;

Програмата за асоцииране следва да се изпълнява при пълно зачитане на принципите на прозрачност, отчетност и приобщаване;

И двете страни трябва да участват в изпълнението на Програмата за асоцииране;

Програмата за асоцииране има за цел постигането на осезаеми и конкретни резултати чрез постепенното прилагане на практически мерки;

Страните отчитат колко е важно да се подкрепят договорените приоритети посредством подходящи и адекватни политически, технически и финансови средства; и

Изпълнението на Програмата за асоцииране ще подлежи на годишно отчитане, контрол и оценка. Ще се извършва преглед на постигнатия напредък, включително в рамките на Споразумението за партньорство и сътрудничество и други приложими споразумения.

Европейският съюз ще подкрепя Република Молдова в изпълнението на целите и приоритетите, определени в Програмата за асоцииране. За тази цел той ще използва всички налични източници на подпомагане от ЕС, ще предоставя експертен опит и съвети, ще улеснява споделянето на най-добри практики, ноу-хау и информация и ще подкрепя изграждането на капацитет и институционалното укрепване. Той също така ще насърчава и ще търси координиране на подкрепата от страна на другите партньори на Република Молдова. ЕС ще използва съответните си финансови инструменти, за да подпомогне изпълнението на Програмата за асоцииране. При все това Програмата за асоцииране не представлява документ за финансово планиране и не замества финансовото планиране, осъществявано от страните.

ЕС ще предоставя подкрепа в контекста на общите приоритети за подпомагане на Република Молдова, както е посочено в единната рамка за подкрепа (ЕРП) на Европейския инструмент за съседство (ЕИС) и в многонационалните програми, изготвени за Република Молдова посредством ЕИС. Това ще става при пълно съответствие с правилата и процедурите за прилагане, уреждащи външната помощ на ЕС.

Програмата за асоцииране ще се прилага от момента на нейното приемане за първоначален период от три години, който може да бъде удължен по взаимно съгласие. След като бъде приета, Програмата за асоцииране ще замени плана за действие в рамките на европейската политика за съседство (ЕПС) като средство за осъществяване на контрол на напредъка на Република Молдова в рамките на ЕПС. Гражданското общество също ще бъде насърчавано да насочи своите дейности по осъществяване на контрол към Програмата за асоцииране. ЕС ще отговоря за докладването във връзка с изпълнението на Програмата за асоцииране; той ще бъде подпомаган от собствените системи за докладване на Република Молдова.

Ако е необходимо, Програмата за асоцииране може да бъде изменяна или актуализирана по всяко време със съгласието на Съвета за сътрудничество (Съвета за асоцииране) на Европейския съюз и Република Молдова, по-специално след влизане в сила на Споразумението за асоцииране.

2. Приоритети на Програмата за асоцииране

2.1 Политически диалог и реформа

Политическият диалог и сътрудничеството по отношение на реформите в рамките на настоящата Програма за асоцииране са насочени към засилване на зачитането на демократичните принципи, върховенството на закона и доброто управление, правата на човека и основните свободи, включително правата на лицата от малцинствата, залегнали в основните конвенции на ООН и Съвета на Европа и свързаните с тях протоколи. Планът за действие на Съвета на Европа следва да бъде взет предвид при

осъществяването на политически диалог и извършването на реформи в следните области:¹

i) укрепване на стабилността, независимостта и ефективността на институциите, гарантиращи демокрацията и върховенството на закона в Република Молдова, и по-специално:

изясняване в тясно сътрудничество с Венецианската комисия на правомощията на Конституционния съд и процедурите за назначаване на неговите членове;

преразглеждане на процеса на избиране на президент (член 78 от Конституцията) с цел да се гарантира, че той е приобщаващ и осигурява разделение на властите. В дългосрочен план все още е необходимо едно по-цялостно преразглеждане на Конституцията, за да се предотврати възобновяването на институционална безизходица;

гарантиране на демократичното провеждане на парламентарните и местните избори съгласно европейските стандарти, както и на отстраняването в този контекст на всички недостатъци, установени от Организацията за сигурност и сътрудничество в Европа / Службата за демократични институции и права на човека (ОССЕ/СДИПЧ);

осигуряване на изпълнението на стратегията за децентрализация в съответствие с Европейската харта за местно самоуправление на Съвета на Европа (Поредица договори на Съвета на Европа № 122).

усъвършенстване на нормативната уредба за финансирането на политическите партии и предизборните кампании предвид съвместните становища на ОССЕ/СДИПЧ и Венецианската комисия и препоръката, направена от Групата държави срещу корупцията (GRECO) относно прозрачността на финансирането на партиите.

ii) по-нататъшни реформи в сектора на правосъдието, и по-специално за гарантиране на независимостта, безпристрастността, професионализма и ефикасността на съдебната система, прокуратурата и правоприлагащите органи, спрямо които не следва да се упражнява политическа или каквато и да била друга неправомерна намеса, както и засилване на предотвратяването и борбата с корупцията във всички нейни форми и на всички равнища. Възможно е да се наложат изменения на Конституцията във връзка с някои елементи на цялостната реформа на сектора на правосъдието:

гарантиране на пълноценното функциониране на Националния център за борба с корупцията, включително чрез осигуряване на достатъчно бюджетни средства и персонал, и участие в международното сътрудничество срещу корупцията;

гарантиране на независимостта на Националния център за борба с корупцията, включително при назначаването и освобождаването на неговия директор и заместник-директори посредством открита, прозрачна и основана на заслуги процедура, ясно определена в законодателството, както и при надзора и отчетността по отношение на дейността му;

преразглеждане на действащото законодателство, съгласно което назначаването на постоянна длъжност на съдии се счита за продължение на първото им назначаване, за което съдиите следва да отговарят на предварително установени критерии;

предприемане на действия за укрепване на независимостта на институциите в сектора на правосъдието, така че те да не са подложени на каквато и да било форма на натиск

¹ План за действие в подкрепа на демократичните реформи в Република Молдова за периода 2013—2016 г., 20 ноември 2013 г.

от страна на администрацията, правителството или парламента; въвеждане на нова система за дисциплинарна отговорност на съдиите, с която да се гарантира, че те изпълняват своите задължения към обществото;

преразглеждане на действащото законодателство относно съдиите, прокурорите, адвокатите и други юристи с цел насърчаване на нулева търпимост към корупцията и предотвратяване на всички видове корупционно поведение;

постигане на напредък в дейността по прехвърляне на отговорността за центровете за предварително задържане от Министерството на вътрешните работи към Министерството на правосъдието;

преразглеждане на действащото законодателство с цел предоставяне на водеща роля на Висшия съдебен съвет при взимането на решения за предоставяне на ресурси на съдилищата;

постигане на напредък по отношение на всеобхватната реформа на прокуратурата;

преразглеждане на правната рамка относно Националния институт на правосъдието с цел модернизиране на съществуващата система за обучение на съдии и прокурори и подобряване на ефикасността на дейностите, осъществявани от него;

провеждане на реформа на институцията на омбудсмана съгласно Закона за омбудсмана, одобрен от правителството на 4 септември 2013 г.

iii) гарантиране на зачитането на правата на човека и основните свободи чрез всеобхватно сътрудничество в областта на защитата на правата на човека и основните свободи. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности в следните области:

Права на човека и основни свободи

Изпълнение на Националния план за действие относно правата на човека (2011—2014 г.) с акцент върху най-уязвимите групи и координиране на процесите на планиране и бюджетните процедури с цел отделяне на достатъчно ресурси за ефективно изпълнение;

Гарантиране на цялостното прилагане на законовите и подзаконовите актове срещу дискриминацията на всякаква основа, включително на Закона за осигуряване на равенство, както и засилване на капацитета на Съвета за предотвратяване и изкореняване на дискриминацията („Съвет за равенство“);

Вземане предвид на препоръките, направени от структурите и експертите на Съвета на Европа във връзка със спазването на Рамковата конвенция за защитата на националните малцинства, и изпълнението на препоръките при съгласие на тези структури и експерти;

Гарантиране на ефективното изпълнение на Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания;

Гарантиране на ефективно изпълнение на решенията на Европейския съд по правата на човека;

Поддържане на ефективни досъдебни и извънсъдебни механизми за решаване на спорове, включително в областта на правата на човека и основните свободи;

По-нататъшно предоставяне на достъп до информация относно правата на гражданите и подходящите правни решения;

Насърчаване и повишаване на осведомеността по отношение на правата на човека и борбата с дискриминацията в съдебната система, правоприлагащите органи и администрацията.

Свобода на изразяване

Продължаване на работата по гарантиране на свободата на изразяване и независимостта на медиите в съответствие с препоръките на Съвета на Европа;

Установяване на редовен диалог за обмен на най-добри практики относно свободата на медиите, медийния плюрализъм, декриминализирането на клеветата, защитата на журналистическите източници и културното многообразие в медиите.

Сътрудничество с гражданското общество

Включване на организациите на гражданското общество, по-специално представителните организации на работодателите и синдикалните организации, в събирането на информация и осъществяването на мониторинг по отношение на политиките.

Трафик на хора

Одобряване и изпълнение на Националния план за действие за предотвратяване и борба с трафика на хора (2014—2016 г.);

Засилване на сътрудничеството в областта на трафика на хора в рамките на съответните международни организации (ОССЕ, ООН).

Малтретиране и изтезания

Установяване на всеобхватна политическа рамка за предотвратяване и борба с безнаказаността въз основа на насоките за изкореняване на безнаказаността за тежки нарушения на правата на човека (Съвет на Европа, 2011 г.);

Предприемане на ефективни действия спрямо всички докладвани случаи на малтретиране на задържани лица от служители на правоприлагащите органи, по-специално при предварително задържане.

Права на децата

Прилагане на съответните разпоредби на Националния план за действие относно правата на човека, включително работа в посока прилагане на правата на децата и изкореняване на бедността сред децата.

Домашно насилие

Гарантиране на прилагане в пълна степен на съществуващата законодателна рамка за домашното насилие.

Равно третиране

Засилване на равенството между половете и гарантиране на равното третиране на мъжете и жените в обществения и икономическия живот, включително в сектора на правоприлагането, както и въвеждане на практически мерки за преодоляване на разликата в заплащането между жените и мъжете;

Осигуряване на хармонизация с европейските стандарти по отношение на правилата за здраве и безопасност, правилата за отпуска по майчинство и правилата за съвместяването на родителските и професионалните задължения;

Насърчаване на участието на жените в процеса на вземане на решения и в обществения и политически живот и осъществяване на целенасочени дейности в тези области.

Синдикални права и основни стандарти в областта на трудовата заетост

Продължаване на работата по гарантиране на спазването на синдикалните права и основните стандарти в областта на трудовата заетост съгласно европейските стандарти и конвенциите на Международната организация на труда (МОТ).

Борба с корупцията и административна реформа

Предприемане на мерки в областта на борбата с корупцията на всички равнища в обществото, по-специално корупцията на високо равнище, и изпълнение на съответните препоръки на Групата държави срещу корупцията (GRECO) към Съвета на Европа;

Изпълнение на Националната стратегия за борба с корупцията за периода 2011—2015 г. и на плана за действие за периода 2014—2015 г. в тясно сътрудничество в организациите на гражданското общество и международните организации;

Продължаване на реформата на публичната администрация с оглед изграждане на отговорна, ефективна, прозрачна и професионална държавна служба;

Засилване на координацията и обмена на информация между органите, отговорни за борбата с корупцията, включително чрез установяване на ясни работни договорености между Националния център за борба с корупцията и Националната комисия по етика;

Създаване на специализирани звена към Националния център за борба с корупцията, които да се занимават със случаи, в които са въввлечени високопоставени длъжностни лица или при които са нанесени вреди от големи мащаби, с оглед по-успешно справяне с корупцията на високо равнище;

Засилване на оперативния капацитет на Националната комисия по етика. Въвеждане на функционална рамка за извършване на ефикасни финансови разследвания и възстановяване на активи;

Привеждане в действие на функционална и надеждна система за прозрачност и проверка на благосъстоянието и интересите на държавните служители с цел предотвратяване и разрешаване на проблема с богатството с неизяснен произход и потенциалните конфликти на интереси чрез засилване на ролята на Националната комисия по етика;

Предприемане на действия за укрепване на статута на институциите за борба с корупцията чрез участие на гражданското общество и добре рекламирани и добре обслужвани горещи линии за жалби на граждани.

2.2 Външна политика и политика на сигурност

Диалогът и сътрудничеството в областта на общата външна политика и политика на сигурност (ОВППС) имат за цел постепенно сближаване, включително по отношение на общата политика за сигурност и отбрана (ОПСО). По-специално те ще бъдат насочени към сигурността, предотвратяването на конфликти и въпросите, свързани с управлението на кризи, регионалната стабилност, разоръжаването, неразпространението на оръжия, контрола над въоръженията и контрола върху износа на оръжия. Сътрудничеството в тази област ще се основава на общи ценности и взаимни интереси и ще цели по-голямо сближаване на политиките и повишаване на тяхната ефективност чрез използване на двустранните, международните и регионалните форуми. То ще включва дейности за:

насърчаване на мирното разрешаване на конфликти и международната стабилност и сигурност въз основа на ефективно многостранно сътрудничество;

развиване на сътрудничеството във връзка със санкциите на ЕС;

насърчаване на зачитането на принципите на суверенитет и териториална цялост, неприкосновеност на границите и независимост, залегнали в Устава на ООН и в Заключителния акт на ОССЕ от Хелзинки;

засилване на практическото сътрудничество за предотвратяването на конфликти и управлението на кризи чрез улесняване на участието на Република Молдова в ръководени от ЕС граждански и военни операции за управление на кризи, както и провеждане на дейности по консултиране и обучение в сферата на ОПСО (въз основа на рамковото споразумение за участие в сила от 1 юли 2013 г. и многостранната рамка на Групата относно ОПСО в рамките на Източното партньорство);

започване и приключване на преговори във връзка със споразумението между Европейския съюз и Република Молдова относно процедурите за сигурност при обмен на класифицирана информация по въпроси, свързани с ОПСО, като продължение на споразумението между Република Молдова и Европейския съюз за създаване на рамка за участието на Република Молдова в операциите на ЕС за управление на кризи, влязло в сила на 1 юли 2013 г.

Тероризъм, неразпространение на оръжия за масово унищожение (ОМУ) и незаконен износ на оръжия

засилване на международния консенсус по отношение на основаната на правата на човека борба с тероризма, включително по отношение на правното определение за терористични актове, чрез насърчаване на постигането на споразумение по всеобхватната конвенция срещу международния тероризъм, както и по-нататъшно подобряване на законодателната и регулаторната национална рамка в областта на борбата срещу тероризма;

обмен на информация за терористични организации, групировки, техните дейности и мрежи за подкрепа в съответствие с международното право и законодателството на страните;

прилагане на стандартите, посочени в препоръките срещу финансиране на тероризма, изготвени от Специалната група за финансови действия (FATF);

разработване на начини за съвместна работа в борбата с трафика на оръжия и унищожаването на запаси;

разработване на начини за съвместна работа и обмен на информация за откриване и проследяване на незаконни оръжия;

сътрудничество и принос за противодействие на разпространението на ОМУ, свързаните с тях материали, както и на средствата за тяхната доставка, чрез цялостно спазване и прилагане на национално равнище на съществуващите задължения на страните по силата на международните договори и споразумения за разоръжаване и неразпространение на оръжия и други приложими международни задължения;

създаване на ефективна система за национален контрол на износа и транзита на стоки, свързани с ОМУ, включително контрол за крайната употреба на технологии с двойна употреба за създаване на ОМУ, в това число ефективни санкции за нарушаване на контрола на износа;

сътрудничество по отношение на митнически контрол, основан на риска, с цел гарантиране на безопасността и сигурността на вноса, износа и транзита на стоки;

справяне с незаконната търговия с малки оръжия и леки въоръжения, включително боеприпасите за тях, съгласно действащите международни споразумения и резолюции на Съвета за сигурност на ООН, както и ангажименти в рамките на други международни инструменти, приложими в тази област;

по-нататъшно укрепване на институционалния капацитет чрез възприемане на най-добрите международни практики и опит в областта на борбата с тероризма;

продължаване на сътрудничеството в областта на контрола на износа на конвенционални оръжия с оглед на общата позиция на ЕС относно контрола върху износа на военни технологии и оборудване.

Конфликтът в Приднестровието

поддържане на конструктивното участие на страните във водения от ОССЕ процес на преговори, целящ разрешаване на конфликта в Приднестровието;

поддържане на ефективно сътрудничество между ЕС и Република Молдова с цел разрешаване на конфликта в Приднестровието в рамките на договорения формат „5+2“, включително провеждане на консултации относно договореностите за периода след постигането на споразумение;

засилване на диалога с цел разясняване на ползите от Споразумението за асоцииране и гарантиране на неговата приложимост на цялата територия на Република Молдова;

продължаване на конструктивния диалог с всички съответни органи по гранични въпроси, имащи отношение към конфликта в Приднестровието;

Международният наказателен съд

прилагане на Римския статут на Международния наказателен съд и свързаните с него инструменти при полагане на необходимите усилия за запазване на неговия интегритет.

2.3 Сътрудничество в областта на правосъдието, свободата и сигурността

Страните си сътрудничат в следните области:

Защита на личните данни

по-нататъшно прилагане на законодателната рамка и гарантиране на висока степен на защита на личните данни в съответствие с европейските инструменти и стандарти;

по-нататъшно укрепване на изграждането на капацитет на органа за защита на данните (Националния център за защита на личните данни) и предприемане на последващи действия по прилагането на стандарти за защита на данните във всички сектори, по-специално в сектора на правоприлагането.

Сътрудничество в областта на миграцията, убежището и управлението на границите

Миграция

по-нататъшно ефективно прилагане на споразумението за обратно приемане между ЕС и Република Молдова и мерки за реинтеграция на молдовски граждани;

подобряване на съществуващата инфраструктура (включително центрове за задържане) и увеличаване на персонала на отговорните органи с цел гарантиране на ефективното завръщане на незаконно пребиваващи и/или транзитно преминаващи

граждани на трети държави от територията на Република Молдова, гарантиране зачитането на правата на имигрантите, на които е наложена административна мярка за задържане, и разработване на рамката за интеграция;

по-нататъшно укрепване на Бюрото за миграция и убежище (БМУ) като координатор на доброто управление на миграционни потоци и подобряване на условията на приемане и регистрацията на чужденци, по-специално работата на системата за обслужване на едно гише, отговорна за регистриране на чужденци на централно и местно равнище;

по-нататъшно укрепване на регионалните служби на дирекцията за незаконна миграция към БМУ, гарантиране на присъствието на БМУ на регионално равнище и създаване на звена на местно равнище, различни от тези на националната полиция;

по-нататъшно актуализиране на разширения миграционен профил след неговото първоначално успешно публикуване и интегрирането му в процеса на вземане на решения по отношение на миграционната политика, когато това е възможно;

по-нататъшно организиране на постоянни целенасочени информационни кампании, които целят разясняване на правата и задълженията, свързани с безвизовия режим на пътуване, включващи информация за правилата, регулиращи достъпа до пазара на труда в ЕС (включително и чрез Портала на ЕС за имиграцията), и за отговорността при евентуална злоупотреба с правата, предоставяни съгласно безвизовия режим.

Убежище

по-нататъшно прилагане на закона за убежището от 2009 г., който осигурява стабилна рамка за закрила на лицата, нуждаещи се от международна закрила, и изменение на този закон с цел допълнителното му привеждане в съответствие с международните и европейските стандарти;

поддържане на ефикасна процедура за определяне на статут на бежанец;

по-нататъшно обучаване на съдиите и магистратите по въпросите на убежището и миграцията, и по-специално във връзка с процедурите за съдебно обжалване в тези области;

по-нататъшно разработване на рамката за интеграция;

въвеждане на биометрични документи за самоличност и започване на издаването на документи за пътуване на бежанци.

Управление на границите

допълнително засилване на управлението на границите и поддържане на високото равнище на гранични проверки и наблюдение на границите, както и разширяване и модернизирване на стационарните и мобилни съоръжения за видеонаблюдение;

подобряване на картината на ситуацията на национално и местно равнище чрез прецизиране на допълнителния анализ на риска, разузнаване и управление на движението на данни;

по-нататъшно осигуряване на подходяща инфраструктура, техническо оборудване, ИТ системи и финансови и човешки ресурси съгласно стратегията и плановете за действие на Република Молдова за интегрирано управление на границите (ИУГ);

поддържане и разширяване на програми и мерки за обучение за борба с корупцията;

по-нататъшно търсене и използване на възможности за осъществяване на съвместни действия и получаване на обучение и експертни съвети от мисията на ЕС за съдействие

в областта на граничния контрол в Украйна и Република Молдова (EUBAM), Frontex и държавите — членки на ЕС;

използване на преимуществото, което присъствието на EUBAM представлява, за засилване и развиване на сътрудничество със Службата за гранична охрана на Украйна, включително за автоматичния обмен на поименни данни;

проучване заедно с украинските партньори на възможностите за допълнителни общи гранични контролно-пропускателни пунктове (ГКПП) и за съвместни патрули на границата, включително в централната част на общата граница между Република Молдова и Украйна.

Реформа на полицията, предотвратяване на престъпността и борба с организираната престъпност

гарантиране на спазването на принципа за върховенство на закона и защитата на правата на човека чрез създаване на достъпна, отговорна, ефективна, прозрачна и професионална полиция, въвеждане на основан на правата подход към полицейските действия, използване на полицейска дейност, основана на разузнавателни данни, и борба с престъпността, включително киберпрестъпността;

засилване на международното оперативно полицейско сътрудничество, включително чрез създаване и използване на съвместни екипи за разследване, и засилване на трансграничното сътрудничество чрез извършване на съвместни операции;

установяване на по-тясно сътрудничество с Европол, включително чрез сключването на споразумение за оперативно сътрудничество.

Борба с незаконните наркотици

по-нататъшно изпълнение на съответната стратегия и планове за действие и изготвяне на нов план за действие;

по-нататъшно гарантиране на балансиран и интегриран подход към въпросите, свързани с наркотиците, с цел справяне със здравословните и социалните последици от злоупотребата с наркотици, гарантиране на по-ефективна превенция и предприемане на действия за намаляване на доставките, трафика и търсенето на незаконни наркотици;

укрепване на институционалните структури за борба с незаконните наркотици;

продължаване на редовния диалог по линия на провеждания в рамките на Източното партньорство диалог относно наркотиците;

по-нататъшно развиване на сътрудничеството и обмена на информация и продължаване на съвместната работа с Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите (ЕЦМНН) и в рамките на групата „Помпиду“ на Съвета на Европа.

Правно сътрудничество

по-нататъшно укрепване на съдебното сътрудничество по гражданскоправни и търговскоправни въпроси чрез:

присъединяване към и прилагане на многостранни конвенции за съдебно сътрудничество по гражданскоправни въпроси, и по-специално конвенциите на Хагската конференция по международно частно право в областта на съдебното сътрудничество,

присъединяване към и прилагане на многостранни конвенции за закрила на децата, по-специално Конвенцията от 1970 г. относно събирането на доказателства в чужбина по граждански или търговски дела, и

подготвяне на основите за присъединяване към и прилагане на Конвенцията от 1996 г. за компетентността, приложимото право, признаването, изпълнението и сътрудничеството във връзка с родителската отговорност и мерките за закрила на децата, по-специално чрез оценяване на националните възможности и ресурси;

засилване на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси чрез присъединяване към и прилагане на съответните конвенции, по-специално тези на Съвета на Европа;

установяване на по-тясно сътрудничество с Евроюст, включително чрез подписването и изпълнението на споразумение за оперативно сътрудничество.

2.4 Икономическо сътрудничество

Страните ще работят заедно, за да подкрепят Република Молдова при изграждането на напълно функционираща пазарна икономика и постепенното привеждане на нейните политики в по-голяма степен на съответствие с политиките на ЕС в съответствие с водещите принципи на макроикономическа стабилност, стабилни публични финанси, стабилна финансова система и устойчивост на платежния баланс. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

развиване на капацитета на Република Молдова в областта на макроикономическите прогнози, включително подобряване на използваната за изработване на сценарии за развитие методология, наблюдение на икономическите процеси и подобряване на качеството на анализа, извършван по отношение на оказващите въздействие фактори, чрез обмен на информация относно най-добрите практики;

укрепване на независимостта и регулаторните и надзорните правомощия на Националната банка на Молдова (NBM), включително чрез преразглеждане на законодателството за централната банка с цел осигуряване на съответствие с най-добрата практика на ЕС, с подкрепата на експертния опит на ЕС, в това число на Европейската централна банка (ЕЦБ);

споделяне на опита на ЕС, включително опита на ЕЦБ, по отношение на политиките за валутните курсове и регулирането и надзора на финансовия и банковия сектор, както и подпомагане на развитието и укрепването на капацитета на Република Молдова в тези области;

засилване на устойчивостта и управлението на публичните финанси чрез фискална реформа и реформа на разходната част;

разработване на открити, конкурентни и прозрачни правила и процедури за приватизация и прилагането им в съответствие с най-добрите практики на ЕС.

Дружествено право, счетоводство и одит и корпоративно управление

Страните ще си сътрудничат с оглед на подготовката на Република Молдова за прилагане на правото на ЕС и международните инструменти, посочени в приложение към проекта на Споразумението за асоцииране, и по-специално за:

развиване на административния капацитет на държавните институции на Република Молдова;

допълнително опростяване на правилата и процедурите за регистрация на юридически лица, включително дружества, и физически лица, включително предприемачи, за създаване и ликвидирание на предприятия;

разработване на политиката ѝ в областта на корпоративното управление и насърчаване на спазването на кодекса за корпоративно управление в съответствие с международните стандарти и правилата и препоръките на ЕС в тази област;

обмен на навременна, уместна и точна информация за актуалното състояние по отношение на действащото законодателство и съответствието му с правото на ЕС, който се основава на формата, договорен между страните, и представяне на по-подробен план за действие за прилагане на правото на ЕС в съответствие с договорения график;

идентифициране на области, в които следва да се осигурява обучение, да се изгражда капацитет и да се осигурява експертен опит.

Трудова заетост, социална политика и равни възможности

Страните ще работят съвместно с цел:

подготовка за прилагане на правото на ЕС в сферата на здравословните и безопасни условия на труд, трудовото законодателство и условията на труд, както е посочено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране, и по-специално с цел:

засилване на административния капацитет и капацитета за правоприлагане в сферата на здравословните и безопасни условия на труд и трудовото законодателство, по-специално на инспекцията по труда и съответните съдебни органи,

изграждане на капацитета на социалните партньори (напр. обучение в областта на законодателството и стандартите на ЕС за здравето и безопасността и в областта на трудовото право);

разработване на стратегически подход към заетостта, целящ създаването на повече и по-добри работни места с достойни условия на труд, по-добро съответствие между умения и работни места на пазара на труда и насърчаване на активна подкрепа и ефикасни служби по заетостта; изпълнение на националните програми за достойни условия на труд, договорени между Международната организация на труда (МОТ) и Република Молдова;

засилване на капацитета на администрацията, отговаряща за разработването и прилагането на политики за заетост и социални политики, по-специално на службите по заетостта и социалните служби;

подобряване на равнището на социална закрила и гарантиране на ефикасността и финансовата устойчивост на системите за социална закрила;

по-нататъшно насърчаване на социалния диалог, включително чрез изграждане на капацитет на социалните партньори.

Защита на потребителите

С оглед на подготовката за прилагане на правото на ЕС и международните инструменти, посочени в приложение към бъдещото Споразумение за асоцииране, страните ще работят съвместно с цел:

засилване на административния капацитет на службите, прилагащи законодателството за защита на потребителите в Република Молдова, по-специално чрез обучаване на държавни служители и други лица, представляващи интересите на потребителите, относно транспонирането на законодателството на ЕС и последващото му изпълнение и прилагане.

Статистика

Страните ще работят съвместно за привеждане на законодателството на Република Молдова в по-тясно съответствие с правото на ЕС в областта на статистиката. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

провеждане на преброяване на населението, разпространение на обобщени и подробни резултати от него и разработване на стратегия за подобряване на приблизителните статистически данни в областта на миграцията;

преразглеждане на закона за статистиката в съответствие с препоръките на цялостната оценка (напр. за укрепване на позицията и независимостта на генералния директор на Националното статистическо бюро чрез въвеждане на фиксиран мандат и ясни критерии за назначаване и освобождаване), засилване на защитата на поверителността на статистическите данни в процесите на изготвяне и разпространение на данните и възстановяване на Съвета по статистика;

подобряване на качеството на статистическия бизнес регистър чрез разработване и прилагане на ясни процедури за актуализиране на информацията за икономическите единици, при включване на всички налични административни източници, подобряване на обхвата на местните единици и индивидуалните предприемачи и реструктуриране на проучванията, свързани с бизнеса, в съответствие със стандартите на ЕС;

прилагане на класификацията на продуктите по дейности (КПД) от 2008 г., списъка на продуктите на Европейската общност (ПРОДКОМ) от 2010 г. и системата от национални сметки (СНС) от 2008 г. и подготовка за прилагане на Европейската система от национални и регионални сметки (ESA) от 2010 г.;

разработване на цялостна рамка за осигуряване на качеството, включваща политика за човешките ресурси и обучението.

Реформа на публичната администрация и управление на публичните финанси

Страните ще работят съвместно, за да гарантират разработването на добре функциониращ сектор на публичната администрация, устойчиви политики за управление на публичните финанси и вътрешен финансов контрол и външен одит. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

укрепване на институционалния капацитет и капацитета на човешките ресурси на централната и местните публични администрации с цел подобряване и изпълнение на политиката и гарантиране на ефикасно и ефективно предоставяне на публични услуги с високо качество;

засилване на прозрачността, надзора и отчетността на политиката и управлението в областта на публичните финанси;

подобряване на управлението на публичните финанси (УПФ) и изпълнение на стратегията за УПФ на Република Молдова за периода 2013—2020 г.;

усъвършенстване на системата за вътрешен контрол при децентрализирана управленска отговорност, включително функционално независим вътрешен одит в държавните органи, чрез гарантиране на хармонизация с общоприетите международни стандарти и методологии и най-добрите практики на ЕС;

гарантиране на по-нататъшното развитие на функцията за външен одит на Сметната палата в съответствие с общоприетите международни стандарти (ИНТОСАЙ);

гарантиране на ефективно сътрудничество със и оказване на съдействие на съответните институции и органи на ЕС, включително Европейската служба за борба с измамите

при проверки на място и инспекции, свързани с управлението и контрола на средствата на ЕС, в съответствие с приложимите правила и процедури.

Данъчно облагане

Страните ще засилят сътрудничеството, насочено към подобряване и развитие на данъчната система и администрация на Република Молдова въз основа на стандартите на ЕС и международните стандарти. Тази дейност ще включва подготовка за постепенно привеждане на законодателството на Република Молдова в по-голяма степен на съответствие с правото на ЕС и международните инструменти, посочени в приложение към бъдещото Споразумение за асоцииране, и по-специално осъществяване на дейности за:

подобряване и опростяване на данъчното законодателство;

подобряване на международното сътрудничество в областта на данъчното облагане с цел да се засили доброто управление в областта на данъчното облагане, т.е. чрез прилагане на принципите на прозрачност, обмен на информация и лоялна данъчна конкуренция;

подобряване на капацитета на данъчната администрация, по-специално чрез преминаване към по-целенасочена и основана на риска система за данъчен контрол и одити;

предприемане на мерки за хармонизиране на политиките за борба с измамите и контрабандата на акцизни стоки;

развиване на сътрудничеството с данъчните администрации на държавите — членки на ЕС, чрез обмен на новопридобит опит и нови тенденции в областта на данъчното облагане.

Финансови услуги

Страните ще си сътрудничат в подготовката на Република Молдова за прилагане на правото на ЕС, посочено в приложение към бъдещото Споразумение за асоцииране, и на международните стандарти, посочени в съответния член от разпоредбите относно задълбочената и всеобхватна зона за свободна търговия (ЗВЗСТ). Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

подобряване на административния капацитет на надзорните органи в съответствие с правото на ЕС;

създаване на контакти и обмен на информация с финансовите надзорници на ЕС;

изготвяне на национално законодателство за превенция на изпирането на пари и финансирането на тероризма и за борба с тях, по-специално чрез: прилагане на законодателството на ЕС в тези области; подобряване на сътрудничеството със Специалната група за финансови действия (FATF), Съвета на Европа, Експертния комитет за оценка на мерките за борба с изпирането на пари и финансирането на тероризма (MONEYVAL) и други компетентни органи на държавите — членки на ЕС; също така подписване на меморандуми за разбирателство между органите за финансово разузнаване на Република Молдова и държавите — членки на ЕС;

предоставяне на навременна, уместна и точна информация за актуалното състояние по отношение на действащото законодателство на Република Молдова и съответствието му с правото на ЕС, съобразно с формата, договорен между страните, и представяне на подробен план за действие за прилагане на правото на ЕС в съответствие с договорения график;

идентифициране на сферите, в които следва да се осигурява обучение, да се изгражда капацитет и да се осигурява експертен опит.

Политика в областта на промишлеността и предприятията

Страните ще си сътрудничат с цел подобряване на бизнес и регулаторната среда в Република Молдова, по-специално за малките и средните предприятия (МСП), включително микропредприятията. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

гарантиране, че Република Молдова участва в оценката на „Small Business Act“ за Европа (SBA) и прилага отправените в рамките ѝ препоръки;

гарантиране, че Република Молдова участва в съответни проекти за засилване на конкурентоспособността на МСП, като например Програмата за конкурентоспособност на предприятията и МСП (COSME) и мрежата „Enterprise Europe Network“ (EEN);

гарантиране, че Република Молдова взема предвид нуждите на сектора на МСП и свързаната с него инфраструктура, както и конкурентоспособността на МСП при изготвянето и прилагането на бъдещи програми в областта на развитието на селските райони и/или регионалното развитие;

постигане на напредък при изпълнението на стратегията за МСП за периода 2012—2020 г. (напр. чрез по-нататъшно разработване на научни и технологични паркове и бизнес инкубатори, както е предвидено в стратегията) и стратегията на страната за конкурентоспособност, която представлява част от националната стратегия за развитие „Молдова 2020“;

гарантиране, че Република Молдова активно участва в дискуссионната група за МСП и в съответните форуми, които се занимават с разработването и прегледа на политиката за МСП;

постигане на напредък във връзка със създаването и прилагането на концептуална, законодателна и оперативна рамка, стимулираща създаването на клъстери от МСП в Република Молдова.

Минно дело и суровини

Страните ще работят съвместно с цел подготовка за прилагането на бъдещото Споразумение за асоцииране в областта на минното дело и суровините. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани със:

започване на диалог относно минната промишленост и търговията със суровини;

съвместна работа в сферите на безопасността и устойчивото развитие на минната промишленост.

Туризм

Страните ще работят съвместно с цел:

създаване на пътна карта за засилване на развиването на конкурентоспособен и устойчив туристически сектор и очертаване на стъпките, необходими за задълбочаване на сътрудничеството между Република Молдова и ЕС в областта на туризма;

продължаване на обмена на най-добри практики и споделянето на знания, обучение и образование в сферата на туризма.

Земеделие и развитие на селските райони

С оглед на подготовката за прилагане на правото на ЕС и международните инструменти, посочени в приложение към бъдещото Споразумение за асоцииране, страните ще работят съвместно с цел:

разработване и прилагане на политическата, правната и институционалната рамка (включително изисквания за безопасност на храните и стандарти за предлагане на пазара) в областта на земеделието и развитието на селските райони;

разработване и изпълнение на нов план за действие с цел привеждане на сектора в по-голяма степен на съответствие с политиките и законодателството на ЕС в областта на селскостопанската политика и развитието на селските райони;

обучение на централната и местната администрации в сферата на политиките за развитие на селските райони;

подобряване на конкурентоспособността на селскостопанското производство и диверсифицирането на икономическите дейности в селските райони;

засилване на капацитета на разплащателната агенция с цел гарантиране на прозрачността, ефикасността и предвидимостта на отпуснатата държавна помощ;

подобряване на устойчивото използване на почвите и водните ресурси в хранително-вкусовата промишленост.

Регионално развитие

Страните ще работят съвместно с цел:

разработване на правна и институционална рамка за провеждане на ефективна политика за регионално развитие в Република Молдова, включително в региони със специален статут;

засилване на институционалния и оперативния капацитет на националните, регионалните и местните институции в областта на регионалното развитие и териториалното сближаване, включително дейност по разработване на ефективна система за многостепенно управление и ясно разделение на отговорностите;

гарантиране на равномерно развитие на цялата територия на Република Молдова въз основа на стратегическия подход, предвиден в документите за териториално планиране и приложен чрез териториална оперативна програма, включително диверсификацията на икономическата дейност в малките градове и развиващите се региони;

укрепване на социалната и техническата инфраструктура в развиващите се региони чрез изпълнение на проекти за развитие, основани на съгласувани и обвързани със срокове стратегии за регионално развитие, при отчитане на необходимостта от подкрепа на балансирано териториално развитие в цялата територия;

разработване и изпълнение на нов план за действие относно политиката за регионално развитие, основан на оперативна програма, произтичаща от националната стратегия от програмата „Молдова 2020“.

обучаване на централните и местните администрации относно доброто управление и най-новите методологии в политиката за развитие на градските и селските райони, включително по отношение на взаимните връзки между градските и селските райони, с цел подкрепа на едно по-балансирано развитие на държавата като цяло.

Рибарство и морска политика

Страните ще работят съвместно с цел:

засилване на сътрудничеството и действията за постигане на устойчиво рибарство в Черно море, в контекста както на двустранни, така и на многостранни рамки, на базата на екосистемния подход към управлението на рибарството;

засилване на научното и техническото сътрудничество с оглед осигуряване на капацитет за наблюдение на рибарството и оценка на състоянието на запасите от морски ресурси и морската среда;

насърчаване на интегриран подход към морското дело, по-специално чрез разглеждане на възможността за създаване на национално звено за контакт в Република Молдова;

идентифициране на сфери на общ интерес за бъдещо черноморско сътрудничество в контекста на интегрираната морска политика на ЕС.

Енергетика

Страните ще работят съвместно с цел:

предприемане на мерки за интегриране на енергийния пазар на Република Молдова в този на ЕС, включително чрез изпълнение на „третия пакет“ относно електроенергията и правни мерки за газта, при отчитане на решението на Съвета на министрите на Енергийната общност относно срока за отделяне в газовия сектор, и чрез изпълнение на пътната карта за подобряване на връзките между електропреносните и газопреносните мрежи на Република Молдова и Румъния, включително продължаване на газопровода „Яш-Унгени“, така че да бъде възможно използването му за доставяне на газ до Република Молдова;

прилагане на законодателството на ЕС относно стратегическите запаси от петролни продукти и увеличаване на производството на енергия на десния бряг на река Днестър, както и допълнително намаляване на загубите при преноса и разпределението в електроенергийните, газовите и топлофикационните мрежи;

прилагане на националното законодателство относно възобновяемата енергия с цел увеличаване на дела на възобновяемите енергийни източници в общото брутно потребление на енергия до 17 % до 2020 г. и приемане и прилагане на закони за транспониране на директивите на ЕС относно енергийната ефективност, по-специално по отношение на енергийните характеристики на сградите и относно посочването на консумацията на енергия и на други ресурси от продукти, свързани с енергопотреблението, върху етикети и в стандартна информация за продуктите.

Транспорт

Страните ще си сътрудничат с цел подготовка за прилагане на правото на ЕС, посочено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране, и с цел подкрепа за Република Молдова. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

изпълнение на новоразработената всеобхватна стратегия за транспорт и логистика за периода 2013—2022 г.;

провеждане на необходимите реформи, чрез които Република Молдова може да бъде извадена от черния списък на Парижкия меморандум за разбирателство;

изготвяне на програма за реформа и реструктуриране за железопътния сектор;

засилване на усилията за прилагане на законодателството на ЕС за въздухоплаването с цел максимално възползване от Споразумението за общо авиационно пространство между ЕС и Република Молдова;

изграждане на инфраструктура, по-специално чрез изпълнение на приоритетни проекти за изграждане на транспортната мрежа на Източното партньорство, в зависимост от наличието на предложения за рентабилни проекти от международни финансови институции, които са подходящи за финансиране по Механизма за инвестиции по линия на добросъседството.

Околна среда

Страните ще си сътрудничат с цел подготовка за прилагането на правото на ЕС и международните стандарти, и по-специално за:

гарантиране, че Република Молдова приема национална стратегия за околната среда и план за действие за изпълнението ѝ;

приемане и прилагане на национално законодателство и определяне на компетентните органи в областта на оценката на въздействието върху околната среда, стратегическата оценка на околната среда, управлението на отпадъците и ресурсите, качеството и управлението на водите, качеството на въздуха, опазването на природата, емисиите от промишлеността и управлението на химикалите;

по-нататъшно прилагане на многостранните споразумения в областта на околната среда, по-специално Конвенцията от Еспо, Орхуската конвенция и Ротердамската конвенция;

разработване на план за действие с цел предоставяне на пътна карта за транспонирането, изпълнението и прилагането на директивите в областта на околната среда, посочени в Споразумението за асоцииране;

провеждане на необходимите институционални реформи за прилагане на нови закони и политики в областта на околната среда.

Действия по климата

Страните ще си сътрудничат за засилване на диалога и сътрудничеството в областта на изменението на климата с цел:

изготвяне и подписване на ново глобално споразумение по въпросите на изменението на климата;

представяне на стратегически план и разработване на мерки за смекчаване на изменението на климата и приспособяване към него;

привеждане на законодателството на Република Молдова в по-голяма степен на съответствие с приложимите актове на ЕС и международни инструменти.

Информационно общество

Страните ще си сътрудничат с цел подготовка за прилагането на достиженията на правото на ЕС, посочени в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране, по-специално с цел:

привеждане на законодателството в областта на електронните съобщения в по-голяма степен на съответствие с правото на ЕС;

извършване на дейности за укрепване на независимостта и административния капацитет на националния регулатор в сферата на съобщенията, за да се гарантира способността му да предприема подходящи регулаторни мерки и да привежда в изпълнение собствените си решения и всички приложими разпоредби, както и да гарантира лоялната конкуренция на пазарите;

укрепване на сектора чрез обмен на информация и опит във връзка с изпълнението на инициативата „Програма в областта на цифровите технологии за Европа“ от стратегията „Европа 2020“.

Общественото здравеопазване

Страните ще работят съвместно с цел:

подпомагане на Република Молдова в подготовката за прилагане на законодателството на ЕС в областта на здравеопазването, както е посочено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране, по-специално по отношение на законодателството в областта на контрола на тютюна, качеството и безопасността на продуктите с човешки произход (кръв, тъкани, органи и клетки) и заразните болести;

обмен на добри практики при прилагането на Рамковата конвенция за контрол на тютюна и международните здравни правила;

подобряване на готовността, обучението и епидемиологичното наблюдение на заразните болести, по-специално на ХИВ/СПИН, туберкулоза, инфекции, предавани по полов път, и хепатит С и В, включително чрез взаимодействие с Европейския център за профилактика и контрол върху заболяванията;

подкрепа за участието на Република Молдова в мрежи и работни групи в ЕС, свързани с общественото здравеопазване, например годишната среща на мрежата за здравна информация и срещите на Експертната група по ХИВ/СПИН и Форума на гражданското общество за ХИВ/СПИН.

Гражданска защита

Страните ще работят съвместно с цел:

осигуряване на ефективна 24-часова комуникация, включително обмен на ранни предупреждения и информация относно извънредни ситуации с големи мащаби, засягащи ЕС и Република Молдова, както и трети държави, в които някоя от страните участва в реагирането при бедствия;

улесняване на оказването на взаимопомощ в случай на тежки извънредни ситуации, когато е подходящо и при условие наличието на достатъчно ресурси;

насърчаване на приемането и прилагането на насоките на ЕС относно подкрепата от приемащата държава;

подобряване на знанията за рисковете от бедствия и икономическите загуби чрез засилване на сътрудничеството по отношение на достъпа до данни и тяхната съпоставимост;

напредък при разработването на оценка и картографиране на риска от бедствия в цялата държава и подпомагане на разработването на Електронен атлас на регионалния риск (ERRA), като се гарантира ефективното му използване на национално равнище;

подобряване на превенцията на промишлени бедствия или природни бедствия със съпровождащи ги технологични аварии;

започване на диалог относно свързаните с политиката аспекти на превенцията, готовността и реакцията при бедствия чрез обмен на най-добри практики, организиране на съвместни обучения, учения, проучвателни посещения и работни семинари, както и обобщаване на поуците, извлечени от операции, проведени при реални извънредни ситуации, и от учения.

по-нататъшно развиване на дейности по предотвратяване чрез образование, обучаване и информиране на населението като цяло, и по-специално младите хора, в областта на противопожарната защита.

Образование, обучение и младеж

Страните ще си сътрудничат във връзка с цялостната модернизация и реформа на системите на образование и обучение и на дейностите, насочени към младежта, в Република Молдова. Това сътрудничество ще включва работа с цел:

извършване на съвместни дейности и обмен за по-нататъшно насърчаване на интегрирането на Република Молдова в Европейското пространство за висше образование в контекста на членството ѝ в процеса от Болоня, включително чрез реформиране на третия цикъл (образование за докторска степен) и създаване на Национална агенция за осигуряване на качеството и чрез увеличаване на възможностите за мобилност за студентите и университетския персонал;

създаване на национална квалификационна рамка за подобряване на прозрачността и признаване на квалификациите и компетенциите;

насърчаване на сътрудничеството в академичната сфера, изграждането на капацитет и мобилността на студентите и персонала чрез новата програма „Еразъм+“ и дейностите за мобилност и обучение на изследователи по програмата „Мария Склодовска-Кюри“;

прилагане и подкрепяне на стратегически подход към професионалното образование и обучение (ПОО) с цел привеждане на системата за ПОО на Република Молдова в съответствие с модернизирането на структурите за ПОО на ЕС съгласно целите на процеса от Копенхаген и инструментите, свързани с него;

насърчаване на стратегически подход към политиката за младежта и подобряване на обмена и сътрудничеството в областта на неформалното образование за младежи и лица, работещи с младежи, като средство за насърчаване на межкултурния диалог и подкрепа на гражданското общество, включително чрез програми на ЕС по въпросите на младежта.

Научни изследвания и иновации

Страните ще работят съвместно с цел:

улесняване на интеграцията на Република Молдова в Европейското научноизследователско пространство (ЕНП);

засилване на участието на Република Молдова в програмата „Хоризонт 2020“;

постигане на напредък при изпълнението на стратегията за иновации за периода 2013—2020 г. „Иновации за постигане на конкурентоспособност“;

засилване на човешките, материалните и институционалните ресурси с цел подобряване на капацитета за научни изследвания и иновации;

засилване на участието на Република Молдова в програмата „Мария Склодовска-Кюри“.

Култура, аудио-визуална политика и медии

Култура

Страните ще работят съвместно с цел:

насърчаване на прилагането на Конвенцията на ЮНЕСКО от 2005 г. за опазване и насърчаване на многообразието от форми на културно изразяване;

сътрудничество за разработване на приобщаваща културна политика в Република Молдова и за запазване и популяризиране на културното и природното наследство;

засилване на капацитета за развиване на свързано с културата предприемачество в творческите и културните индустрии и в областта на културното наследство;

насърчаване на участието на културни дейци от Република Молдова в програми за сътрудничество в областта на културата, включително програмата „Творческа Европа“.

Аудио-визуална политика и медии

Страните ще си сътрудничат с цел подготовка за прилагането на правото на ЕС, посочено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва подкрепа за Република Молдова с цел:

осъществяване на действия за приемане на законодателство в аудио-визуалната област в съответствие с европейските стандарти, включително чрез обмен на мнения относно аудио-визуалната политика, приложимите международни стандарти и сътрудничеството в борбата с расизма и ксенофобията;

засилване на капацитета и независимостта на регулаторните органи/институции в областта на медиите, и по-специално осъществяване на дейности за постигане на пълната независимост на Координационния съвет за аудио-визуални медии;

изменение на законодателството с цел гарантиране, че публичното финансово подпомагане за медиите се предоставя в съответствие със строги обективни критерии, приложими в еднаква степен за всички медии.

Участие в агенции и програми на ЕС

Проучване заедно с Европейската комисия на възможностите за участие в избрани програми на ЕС и дейности на агенции на ЕС, насочени към държави от ЕПС.

2.5 Търговия и свързани с търговията въпроси (ЗВЗСТ)

Търговия със стоки

Страните ще си сътрудничат при подготовката на правилното прилагане на разпоредбите относно достъпа до пазара за стоки, включително енергия, от бъдещото Споразумение за асоцииране, по-специално чрез съвместни консултации, с цел:

повишаване на капацитета за износ на Република Молдова;

извършване на допълнителни подобрения в сферата на статистиката за търговията с оглед на правилното прилагане от страните на механизма за недопускане на заобикаляне;

гарантиране, че не е налице каквото и да било увеличение на действащите към момента вносни мита в периода на подготовка на влизането в сила на Споразумението (запазване на съществуващото положение);

гарантиране на качеството на законодателството, което Република Молдова може да изготви относно достъпа до пазара или други свързани въпроси;

сътрудничество за изпълнение на пътната карта за подобряване на конкурентоспособността на Република Молдова;

обмен на информация за свързани с достъпа до пазара развития в Република Молдова и нейната политика относно достъпа до пазара.

Технически регламенти, стандартизация и свързана инфраструктура

Страните ще си сътрудничат при подготовката за постигане на съответствие с техническите регламенти на ЕС, стандартизацията, метрологията, акредитацията, процедурите за оценка на съответствието и системата за наблюдение на пазара, както е предвидено в бъдещото Споразумението за асоцииране.

Подготовката ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

обмен на информация относно изготвянето и прилагането на законодателството, което Република Молдова се е ангажира да въведе преди влизането в сила на бъдещото Споразумение за асоцииране, както е посочено в приложение към Споразумението и в съответствие с правото на ЕС;

изграждане на инфраструктура, свързана с управлението по отношение на техническите регламенти, стандартизацията, метрологията, акредитацията, процедурите за оценка на съответствието и системата за наблюдение на пазара, включително създаване на национална информационна система;

по-нататъшно обучение по въпросите на управлението за персонала на отговорните държавни органи и агенции;

обмен на информация за други съответни аспекти на плановете на Република Молдова в областта на техническите пречки пред търговията и приложимите срокове;

сътрудничество по подготвителния процес за Споразумението за оценка на съответствието и приемане на промишлени продукти (СОСП).

Санитарни и фитосанитарни (СФС) мерки

Страните ще си сътрудничат в подготовката на Република Молдова за привеждане на нейните санитарни и фитосанитарни стандарти за храните и фуражите и на нейното законодателство и практика в областта на здравето на растенията, здравето на животните и хуманното отношение към животните в по-тясно съответствие с тези на ЕС, както е посочено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

цялостно изпълнение на настоящата стратегия на Република Молдова за безопасност на храните със специален акцент върху качеството на законодателството и капацитета за правоприлагане, както и отстраняване на всички установени недостатъци;

определяне на секторни приоритети за Република Молдова с цел привеждане на стандартите в по-голяма степен на съответствие със законодателството на ЕС в икономически значими сектори от нейното селско стопанство, както и обхващане на всички области, посочени в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране;

засилване на административния капацитет чрез обучаване на персонала в отговорните държавни и изпълнителни органи и агенции за изготвяне и прилагане на законодателството в съответствие с правото на ЕС;

допълнително подобряване на инфраструктурата и свързания с нея капацитет, необходими за прилагане на законодателството, по-специално лабораториите, работещи в областта на здравето на животните, здравето на растенията и безопасността на храните, и граничните инспекционни пунктове, в съответствие с изискванията на ЕС;

работа по създаване на система за ранно предупреждение по отношение на храните и фуражите, здравето на животните и здравето и безопасността на растенията;

организиране на информационни кампании със съответните агенции, предприятия и НПО във връзка с изискванията за достъп до пазара на ЕС, а също и с гражданското общество по отношение на аспектите на безопасността на храните и фуражите, които засягат потребителите;

Митници и улесняване на търговията

Страните ще си сътрудничат с оглед на подготовката на Република Молдова за привеждане на законодателството ѝ в по-голяма степен на съответствие с правото на ЕС и международните стандарти, изброени в приложение към бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

- по-нататъшно прилагане на стратегическата рамка за митническо сътрудничество;
- привеждане на системата за одобрени икономически оператори на Република Молдова в съответствие с тази на ЕС с оглед на взаимното признаване;
- по-нататъшно модернизиране на митническата служба на Република Молдова и нейната инфраструктура, както и организиране на обучения за персонала;
- по-нататъшно опростяване и модернизиране на митническите административни процедури;
- изготвяне на пътна карта за присъединяването на Република Молдова към Конвенцията за общ транзитен режим;
- сътрудничество при митническия контрол, основан на риска, и споделянето на съответната информация, способстваща за подобро управление на риска и сигурност на веригите на доставки, улесняване на законната търговия и безопасността и сигурността на внесените, изнесените или транзитно преминаващите стоки;
- засилване на диалога относно борбата с измамите с цел предотвратяване на незаконната търговия, включително търговията с акцизни стоки, по-специално чрез засилено сътрудничеството в рамките на Протокола относно административната взаимопомощ по митнически въпроси;
- привеждане на законодателството на Република Молдова относно защитата на правата върху интелектуалната собственост (ПИС), осъществявана от митническите органи, в съответствие с правото на ЕС.

Правила за произход

Страните ще си сътрудничат в подготовката за въвеждането на правила за произход, които следва да се прилагат съгласно съответния протокол към бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

- подпомагане на Република Молдова в процеса на присъединяване към Регионалната конвенция за паневросредиземноморските преференциални правила за произход;
- осигуряване на обучение за митническата служба на Република Молдова по отношение на сертифицирането и проверката на преференциален произход;
- обсъждане и, ако е необходимо, преразглеждане на процедурите, прилагани понастоящем от митническата служба на Република Молдова при сертифициране и проверка на произхода на стоките.

Установяване, търговия с услуги и електронна търговия

Страните ще продължат своя диалог относно установяването, търговията с услуги и електронната търговия съгласно разпоредбите, предвидени в бъдещото Споразумение за асоцииране. Те ще се подготвят за изпълнението на поетите ангажименти в сферите на услугите, както е предвидено в приложенията към бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

осигуряване на обучение и на достатъчен административен капацитет за постигането на планираното сближаване на законодателството;

обсъждане на областите, в които следва да се проведе обучението, да се изгради капацитет и да се осигури експертен опит.

гарантиране на редовен обмен на информация по отношение на предвидените или текущите законодателни дейности в областите, избрани за сближаване, и провеждане на диалог за тази цел.

Текущи плащания и движение на капитали

Страните ще продължат своя диалог относно движението на капитали и плащанията, по-специално с оглед наблюдаване на спазването на всички съществуващи ангажименти и подготовка за прилагането на бъдещото Споразумение за асоцииране.

Обществени поръчки

Страните ще си сътрудничат по отношение на подготовката на Република Молдова за прилагане на глава „Обществени поръчки“ от бъдещото Споразумение за асоцииране и свързаните с това реформи. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

развиване на необходимите компетенции и административен капацитет на органите, отговорни за надзора върху изпълнението на политиката в областта на обществените поръчки, с оглед привеждане на законодателството в по-голяма степен на съответствие с правото на ЕС;

започване на разработването на стратегията на Република Молдова за обществените поръчки;

гарантиране, че независимият преразглеждащ орган разполага с достатъчен административен капацитет за предоставяне на ефективни средства за защита съгласно директиви 89/665 и 92/13, изменени с Директива 2007/66;

предоставяне на точна и навременна информация относно развитието на законодателството на Република Молдова, по-специално във връзка с планираната законодателна дейност, засягаща политиката относно обществените поръчки и нейното прилагане.

Права върху интелектуална собственост (ПИС)

Страните ще си сътрудничат в подготовката за привеждане на законодателството на Република Молдова в по-голяма степен на съответствие с правото на ЕС и международните стандарти за защита на правата върху интелектуална собственост, както е предвидено в бъдещото Споразумение за асоцииране. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

гарантиране, че носителите на права и от двете страни разполагат с адекватно и ефективно ниво на защита на техните ПИС, както и че са въведени необходимите мерки за осигуряване на упражняването на тези права;

засилване на капацитета за правоприлагане на отговорните държавни органи и изпълнителни агенции, включително митническата служба на Република Молдова, и редовно докладване за положението по отношение на административния капацитет;

осигуряване на правилно функциониране на правосъдната система, за да се гарантира достъпът до правосъдие за носителите на права и наличието и ефективното прилагане на санкции;

консолидиране на съответните институционални структури, както и на службите за правата върху индустриална собственост, защита на авторското право и организациите за колективно управление; засилване на сътрудничеството с органите и промишлените асоциации на трети държави;

предприемане на мерки за повишаване на осведомеността на обществеността в сферата на защитата на правата върху интелектуална собственост и гарантиране на ефективен диалог с носителите на права;

изготвяне на план за действие за прилагане на правото на ЕС и съответните стандарти в тази област и разработване на инструменти за наблюдение на прилагането и упражняването на ПИС, които следва да бъдат прилагани съгласно бъдещото Споразумение за асоцииране;

прилагане на стандартите, заложи в Директива 2004/48/ЕО относно упражняването и Регламент (ЕС) № 608/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 12 юни 2013 г. относно защитата на правата върху интелектуалната собственост, осъществявана от митническите органи;

предприемане на ефективни мерки срещу фалшифицирането и пиратството и гарантиране на ефективно прилагане на законодателството в областта на правоприлагането и на ефективно налагане на санкции за нарушения на правата върху интелектуална собственост въз основа на националната стратегия за ПИС до 2020 г., както и изготвяне на редовни доклади, основаващи се на конкретни и измерими цели и данни.

Конкуренция

Страните ще си сътрудничат в подготовката за прилагането на глава „Конкуренция“ от бъдещото Споразумение за асоцииране и свързаните с това реформи. Това сътрудничество ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

обезпечаване, че институционалната рамка и административният капацитет на Република Молдова гарантират ефективното прилагане на законодателство за конкуренцията;

засилване на диалога относно опита, свързан с прилагането на законодателството в тази област, както и относно други законодателни промени, свързани с конкуренцията, включително чрез осигуряване на обучение за органите и предоставяне на *ad-hoc* експертни съвети относно общото прилагане на правилата за държавна помощ.

Прозрачност

Страните ще отделят специално внимание на дейностите, които целят:

подготовка за изпълнение на ангажиментите във връзка с прозрачността при изготвянето на политиката, свързана с търговията, и разглеждане на необходимите механизми, които може да се наложи да бъдат въведени за тази цел;

обсъждане на най-добрите практики и опит по отношение на прозрачността при изготвянето на политиките;

обмен на информация и осигуряване на необходимото обучение, включително по отношение на механизмите за комуникация и консултирането на заинтересовани страни;

провеждане на семинари и други прояви за широката общественост, целящи да разяснят прилагането на бъдещото Споразумение за асоцииране и процеса на сближаване.

Търговия и устойчиво развитие

Страните ще водят диалог по въпросите, обхванати от главата относно търговията и устойчивото развитие от бъдещото Споразумение за асоцииране. Това ще включва осъществяване на дейности, свързани с:

обмен на информация относно прилагането на съответната национална рамка на политиката или на международни ангажменти, свързани с устойчивото развитие;

обсъждане на бъдещото изпълнение на ангажиментите съгласно тази глава относно участието на заинтересованите страни и диалога с гражданското общество;

обмен на най-добри практики и съответен опит.

Страните ще имат предвид, че приоритетите относно синдикалните права и основните стандарти в областта на трудовата заетост в раздел 2.1, както и първият приоритет, определен в раздел 2.6, са от голямо значение за прилагането на глава „Търговия и устойчиво развитие“ и следователно трябва да се разглеждат във връзка с тази част от Споразумението за асоцииране.